A°. 1853. N°. 231.

Opregte Vrijdagsche HAARLEMSCHE COURANT van 30 September.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *ƒ* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 27 September.

Bij de aankomst des Keizers van Rusland te Ollmütz, was voor het bisschoppelijke paleis, in 't welk Z. M. gehuisvest is, een eskadron kurassiers, van het regiment *Keizer Nicolaus*, als eerewacht geposteerd, van 't welk meest al de manschappen ridder-kruissen of militaire eereteekenen droegen. Na dit eskadron in oogenschouw te hebben genomen, heeft de Keizer van Rusland zich aan 't hoofd daarvan geplaatst en deze krijgsbende, onder militaire eerbewijzing, en onder een herhaald vreugdegejuich der volksmenigte, voorbij den Keizer van Oostenrijk gevoerd. — Gisteren heeft voor beide de Keizers, vergezeld door een gevolg van meer dan 200 officieren van allerlei rang, eene groote wapenschouwing plaats gehad.

Naar men verneemt, is het vertrek van den Keizer van Rusland naar Odessa op den 29sten bepaald.

— De telegraaf van Triest heeft aldaar ontvangene berigten uit Konstantinopel, van den 19den September, herwaarts overgebragt, aldus luidende: „ De voorstanders van den oorlog in den Divan, en die van den vrede, schijnen zich vooreerst met elkander te hebben verstaan. De afwijzing van Rusland was destijds aldaar bekend. Aan verdere toegeeflijkheid van de zijde der Porte werd getwijfeld. De krijgstoerustingen werden zonder ophouden voortgezet."

BERLIJN, 28 September.

Z. K. H. Prins *Hendrik der Nederlanden* is alhier aangekomen, en begeeft zich naar Muskau. Na zijne terugkomst van daar, zal Z. K. H. tot de verjaring van den geboortedag des Konings alhier verblijven, en dan naar 's Gravenhage terugkeeren.

— De Keizer van Rusland is te Moskau door den metropolitaan *Filaret*, onder plegtstatig klokkenslag, en als den *allervroomsten* Keizer en Heer, verwelkomd. Deze hooggeplaatste geestelijke heeft daarbij den Keizer op de volgende wijze aangesproken: „ Alles onder den Hemel heeft zijnen tijd, zegt de wijste der Koningen. De regtgeloovige Kerk heeft in U steeds haren verdediger gevonden, doch inzonderheid wordt gij in de tegenwoordige dagen daartoe geroepen. Voor de heiligdommen in het Oosten, voor onze geloofsgenooten hebt gij het zwaard getrokken, 't welk magtig is door het keizerlijke woord. De vreesachtige bezorgdheid, daardoor in andere Staten verbreid, verkondigt ons, dat uw woord even zeer over het wederspannig geweld zal zegevieren, als uwe wapenen."

— Men hoopt hier ter stede nog altijd op eene bevrediging van de gewapend tegen elkander overstaande partijen in het Oosten. Mogt het tot vijandelijkheden komen, dan schijnt, naar het oordeel van deskundigen, in dit jaargetijde geen geregelde veldtogt te zullen worden ondernomen. — Intusschen wordt in de oostenrijksche bladen hoog opgegeven van de allezins hartelijke ontvangst in Ollmütz, zoowel van Keizer *Nicolaus*, als van den *Prins van Pruissen*, en wordt zulks voorgedragen als een blijk, zoowel van de nog altijd bestaande alliantie der drie mogendheden, als van de bevestiging van het monarchale beginsel en van de zucht naar het behoud van den vrede in Europa.

PARIJS, 27 September.

Het is thans zeker, dat de fransche en engelsche eskaders gedeeltelijk in de Dardanellen zijn binnengeloopen. Deze belangrijke gebeurtenis wordt door den *Moniteur* officiëel bevestigd op de navolgende wijze: „ De laatste uit Konstantinopel ontvangene berigten houden in, dat, op verzoek van de fransche en engelsche gezanten, en met goedvinden van de turksche Regering, twee fransche en twee engelsche fregatten door de Dardanellen zijn gestevend en voor Konstantinopel ten anker zijn gekomen."

Meer en meer blijkt het, dat de demonstratie der Ulema's in de eerste en voornaamste plaats aanleiding heeft gegeven tot dezen gewigtigen stap. Het door de wetgeleerden aangebodene verzoekschrift, waarin werd aangedrongen op den oorlog, heeft hoofdzakelijk bestaan in aanhalingen uit den Koran, waarin de krijg tegen de ongeloovigen als een heilige pligt wordt voorgedragen, en verder in bedreigingen en in aansporingen tot gewapenden opstand. De Ulema, welke tot de ministers het woord heeft gevoerd, heeft hun verweten, dat zij den raad opvolgden van vertegenwoordigers der ongeloovigen, en het meer dan tijd was, dat de volgelingen van *Mahomed* zich wreekten, ter zake van de beleedigingen, aan welke zij van de zijde der Christenen gedurig waren blootgesteld.

Het maatschappelijke ligchaam der Ulema's in Turkije is zamengesteld uit niet minder dan 30,000 personen, en het behoeft alzoo wel geen betoog, dat een bij de Regering van Turkije ingekomen verzoekschrift, onderteekend en aangeboden door ongeveer honderd leden van dat corps, die geheel op zich zelven hebben gehandeld, geenszins kan worden beschouwd als eene verklaring, de uitdrukking der gevoelens behelzende van de geheele vereeniging. Tot regt verstand van den werkkring der Ulema's kan de navolgende, door het *Journal des Débats* medegedeelde opgaaf strekken:

„ *Mahomed* heeft het priesterschap niet ingesteld, Elke Muzelman is bevoegd tot het openlijk uitspreken van gebeden. Maar nademaal de Koran in het Arabisch is geschreven, en deze niet door ieder mag worden vertaald, uit vrees voor ontheiliging van de Godsdienstleer, is van lieverlede eene vereeniging van letterkundigen ontstaan, die, bekend met de arabische taal, openlijk gebeden opzeggen in de moskeën, ten behoeve van de minder in de taal bedrevene geloovigen. Die letterkundigen nu dragen den naam van Ulema's, en degenen, welke eenmaal in hunne vereeniging wenschen te worden opgenomen, worden Softa's genoemd. De Ulema's bepalen zich inmiddels niet slechts tot het doen van gebeden en het vertalen van den Koran, maar lichten dien ook toe. Vermits nu, bij de Mahomedanen, de burgerlijke wet in een onmiddelijk verband staat met de godsdienstige, volgt hieruit, dat de Ulema's ook belast zijn met de uitlegging en toelichting van de burgerlijke wet. De Groot-Muphti is het hoofd van de wetgeleerden; maar het werkelijke hoofd der Ulema's, 't welk den titel draagt van Scheik-ul-Islam, is regtens de turksche minister van Justitie. Onder dien bewindsman is voor elke provincie een Karaskier of opperste Ulema aangesteld, die belast is met het toezigt der regts-bedeeling in de provinciën. Al de Karaskiers houden intusschen hun verblijf in Konstantinopel, waar ook de zetel van den Scheik-ul-Islam is gevestigd, en vormen met dezen laatsten eenen raad, van welken de Sultan in gewigtige omstandigheden verklaringen vraagt, de verzekering inhoudende, dat de eene of andere door hem uittevaardigen maatregel niet strijdig is met de voorschriften van den Koran. De Ulema's antwoorden op de hun voorgelegde vragen met ja of neen, even als gezworenen, en hun besluit wordt onverwijld ter kennis van den Sultan gebragt.

„ De vereeniging der Ulema's in Turkije telt niet minder dan 30,000 leden. De jonge Softa, die tot eenigen rang in de hierarchie verlangt opteklimmen, moet eenen langdurigen en moeijelijken studie-tijd doorloopen en kan in den regel niet voor zijn dertigste jaar in eene betrekking worden geplaatst, welke hem in de gelegenheid stelt, om tot de hoogste staatkundige en godsdienstige waardigheden te worden verheven."

Niettegenstaande het betrekkelijk geringe aantal der Ulema's, welke aan de openlijke demonstratie hebben deelgenomen, heeft het gebeurde op de volksmenigte te Konstantinopel zoodanigen indruk teweeg gebragt, dat de fransche en engelsche gezanten het noodig hebben geacht, ter bescherming der Christenen, afdoende maatregelen van voorzorg te nemen. Zij hebben van de Porte gevraagd en verkregen een firman, waarbij aan de engelsche en fransche eskaders magtiging is verleend om in de Dardanellen binnenteloopen.

Men verneemt, dat de Keizer, alvorens naar de noordelijke departementen te vertrekken, een ministerraad heeft bijgewoond, in welken nieuwe instructien zijn vastgesteld voor den franschen gezant te Konstantinopel, en waarbij dien staatsman eene meer uitgebreide volmagt wordt verleend. Ook zal, naar men van goederhand verzekert, lord *Redcliffe* meer vrijheid van handelen bekomen, zoodat de beide gezanten in de gelegenheid zullen zijn, om al zulke maatregelen te nemen, als zij in voorkomende buitengewone omstandigheden nuttig en noodzakelijk zullen oordeelen.

In het dagblad *la Patrie* wordt de aandacht gevestigd op twee verkenningen, welke door de russische krijgsmagt te Bucharest naar de zijde van den Donau zijn gedaan.

— De laatste langs den gewonen weg uit Madrid ontvangene berigten loopen tot den 22sten September. Vooreerst worden eenige niet onbelangrijke bijzonderheden medegedeeld, omtrent de aldaar plaats gehad hebbende ministeriële verandering. Men wil het doen voorkomen, alsof H. M. Koningin *Isabella* reeds sedert geruimen tijd misnoegd is geweest over de heftige aanvallen, waaraan vele hooggeplaatste personen in Spanje waren blootgesteld van de zijde van schrijvers van dagbladen en blaauwboekjes, zonder dat door de bewindslieden afdoende maatregelen zijn genomen om dat bedrijf tegen te gaan. Den 17den September had de voorzittende minister *Lersundi* gevraagd, wanneer de nieuwe minister van Buitenl. Zaken, de heer *Calderon de la Barca*, kon worden toegelaten tot het afleggen van den eed in handen van H. M. De Koningin had daarop slechts kort geantwoord, en te kennen gegeven, dat de minister *Lersundi* tevens een minister van Marine, in stede van den heer *Doral*, moest voordragen, opdat de beide nieuwe leden van het Kabinet tegelijkertijd zouden kunnen worden beëedigd. De generaal *Lersundi* had uit de wijze, waarop hij was bejegend, opgemaakt, dat hij het vertrouwen der Koningin had verloren. Nadat de leden van den ministerraad door hem van het gebeurde onderrigt waren, hadden zij terstond het besluit genomen, om gezamenlijk hun ontslag aan de Koningin aantebieden. De brief, daartoe strekkende, was gesteld door den minister *Egana* en door den generaal *Lersundi* aan H. M. overhandigd, welke laatste onmiddelijk het gevraagde ontslag had verleend.

Den 18den September was de graaf *de San-Luis* bij de Koningin ontboden en met de zamenstelling van het nieuwe ministerie belast. Reeds in den avond van dien dag had de genoemde staatsman zijne taak volbragt.

Men maakt de welligt de niet ongegronde opmerking, dat de ware reden, waarom het ministerie *Lersundi* is ontslagen, niet is opgegeven, en het meer dan waarschijnlijk is, dat deze nooit bekend zal worden gemaakt. De meeste leden van het nieuwe spaansche ministerie zijn staatslieden, die in de jaren 1848 en 1849 aan het hoofd van departementen van algemeen bestuur geplaatst zijn geweest. Het dagblad *Heraldo* is het eigendom van den voorzittenden minister, den graaf *de San Luis*, en zal alzoo in de gegevene omstandigheden als het voornaamste der halfofficiële organen moeten worden beschouwd. In Madrid werd laatstelijk verzekerd, dat vele hooggeplaatste ambtenaren, als de heeren *Lopez*, *Ballasteros*, *Arana* en anderen, voornemens waren om hun ontslag uit de staatsdienst te nemen. De heer *Benavides* had zijne betrekking als burgerlijk opperhoofd van Madrid nedergelegd. Weldra verwachtte men eene verklaring, betreffende de staatkundige beginselen, welke door het ministerie *San-Luis* in toepassing zouden worden gebragt. De gematigde oppositie was niet geheel gerust, ten aanzien van de constitutionele gezindheid der nieuwe bewindslieden. Omtrent het al of niet bijeenroepen der Cortes was nog niets bekend. Men verzekerde te Madrid, dat men nog voor het einde der maand te dien aanzien iets zou vernemen.

— Zondag den 25sten heeft de groote wapenschouwing plaats gehad in het kamp te Helfaud. Te Saint-Omer is de Keizer, aan de station van den spoorweg, opgewacht door Prins *Napoleon*, den bevelhebber van het kamp, en verder door de generaals *Canrobert* en *Espinasse*, vergezeld door eenen luisterrijken staf. Men heeft opgemerkt, dat hij door zijnen bloedverwant, Prins *Napoleon*, zeer hartelijk is bejegend. De stoet is onverwijld naar het kamp vertrokken, waar de militaire plegtigheid heeft plaats gehad, in tegenwoordigheid van duizenden toeschouwers, die zich, niettegenstaande het hoogst ongunstige weder, derwaarts hadden begeven.

Maandag den 26sten is de Keizer, in den namiddag ten 5 ure, te Calais aangekomen, en dat wel onder begunstiging van zeer goed weder. Na zich eenigen tijd in het Stadhuis te hebben opgehouden, is de Keizer, door de Keizerin vergezeld, in plegtstatigen optogt door de met groen en vlaggen versierde straten naar het keizerlijke paleis vertrokken, alwaar 's avonds een groot bal en concert zouden plaats hebben.

— Volgens het dagblad *le Siècle*, hebben omstreeks 800 Polen zich bij de turksche ambassade alhier als vrijwilligers doen inschrijven, om tegen Rusland te strijden, ingeval het tot een oorlog mogt komen.

LONDEN, 27 September ('s avonds).

Bij de verwachting, dat de turksche Regering zal volharden bij hare weigering om het Weener ontwerp onvoorwaardelijk aantenemen, hebben, naar luid van de organen der bestrijders van de staatkunde, welke tot dus verre door lord *Aberdeen* is in acht genomen, de beginselen van de lords *Palmerston* en *Russell* de bovenhand in H^e. M^s. Raad behouden, en heeft het ochtendblad de *Morning Herald* heden het navolgende aan zijne lezers medegedeeld:

„ Wij zijn bij magte, van goederhand te kunnen berigten, dat de britsche Regering, ten laatste gehoor gevende aan den algemeenen kreet des Lands, en thans ingelicht, ten aanzien van de bedriegelijke ontwerpen van Rusland, volledige volmagt voor den britschen ambassadeur te Konstantinopel, ten einde de Turken meer krachtdadig te kunnen ondersteunen, derwaarts heeft gezonden. De Regering heeft ook eenen boodschapper, over Marseille en Malta, naar den britschen vlootvoogd *Dundas*, in de baai van Besica, gezonden, met depeches, waarin hem de aan lord *Redcliffe* gegevene instructien worden medegedeeld, en hij wordt gelast, om zich gereed te maken, ten einde, op de eerste aanvrage van dien gezant, met zijne geheele scheepsmagt naar Konstantinopel te kunnen stevenen. Het is te verwachten, dat zoodra deze depeches aan den admiraal zullen zijn ter hand gesteld, de geheele vloot naar den Bosporus onder zeil zal gaan, en de vijandelijkheden een aanvang zullen hebben genomen.

„ Wij zijn verder in staat, te kunnen mededeelen, dat de admiraal *Corry* bevel heeft bekomen, om reeds morgen den 28sten met de twee divisien van zijne geduchte schroef-stoomschepen naar zee te gaan. Wij houden het er voor, dat een gedeelte dezer vloot noordwaarts zal stevenen, en welligt het overige naar Gibraltar en verder naar Malta. Nog andere schroef-stoomschepen zullen onmiddelijk in dienst worden gesteld."

De *Princess-Royal* van 90 stukken, met schroef-stoomvermogen, zal in 't midden van October gereed zijn.

— Met den telegraaf heeft men alhier de berigten, die, met de fransche stoomboot *le Nil*, uit Konstantinopel in Marseille zijn aangebragt, en het opontbod vermelden van de britsche en fransche oorlogs-fregatten, ten gevolge van het vertoog der Ulema's. De dagteekening wordt niet vermeld; maar volgens deze berigten was de afwijzing van de turksche wijzigingen door Rusland destijds alleen aan de gezanten en nog niet openbaar bekend; — duchtte men eene uitbarsting van de zijde der bevolking, en waren de fregatten, op den raad van den franschen gezant, ontboden geworden. [Den 19den September heeft er nog geene volksbeweging plaats gehad.]

— Het door den *Morning Herald* medegedeelde heeft de prijzen der fondsen gedrukt. De 3 pc. gecons, zijn van 92¼ tot 91⅜ à ½ gedaald.

's GRAVENHAGE, 28 September.

De begrooting voor het *achtste* hoofdstuk der begrooting (*Marine*) voor 1854 bedraagt *ƒ* 5,655,000, dat is *ƒ* 316,379 meer dan daarvoor in 1852 is besteed, en terwijl voor de loopende dienst van 1853 daarvoor zijn verleend *ƒ* 5,654,029.

De last der pensioenen voor dit hoofdstuk wordt voor 1854 geraamd op *ƒ* 391,229; dat is *ƒ* 8,133 meer dan over 1852 daarvoor is besteed, en terwijl voor 1853 daarvoor een bedrag van *ƒ* 375,473 is verleend.

's Rijks zeemagt, op den eersten Julij 1853 in dienst, bestond, 60 bodems, te weten, 2 fregatten 1ste klasse, 2 fr. 2de klasse, vier kuilkorvetten, een gladdeks korvet, 2 brikken 1ste klasse, eene brik 2de klasse, 11 schoner-brikken, 5 schoners, 15 stoomschepen, 2 transportschepen, een kostschip, 8 gaffel-kanonneerboten, eene roei-kanonneerboot, 3 wachtschepen en eene instructie-brik.

Van deze scheepsmagt waren in de W. Indien eene korvet, 2 brikken, 2 schoners, een stoomschip, werkelijk bemand met 454 koppen.

In de O. Indien waren één fregat, drie korvetten, eene brik, 9 schoner-brikken, eene adviesbrik, 2 schoners, 10 stoomschepen, een transportschip en eene roei-kanonneerboot; — werkelijk bemand met 2078 koppen, behalve 531 inlandsche matrozen. — Aan de bemanning van de active scheepsmagt, geraamd op 6131 koppen, ontbraken 649 koppen; waaronder 332 alleen voor binnenlandsche dienst, en 251 in de O. Indien.

De oorlogschepen buiten dienst waren: 5 linieschepen, 5 fregatten, waarvan 2 in aanbouw; 2 geraseerde fregatten; 6 korvetten, waarvan één in aanbouw; 8 brikken, waarvan één in aanbouw; 2 schoner-brikken; een schoner; 4 stoomschepen; 32 kanonneerbooten gr. model, waarvan 12 in aanbouw; 11 kanonneerbooten kl. model: een fregat, 2 korvetten en een schonerbrik met hulp-stoomvermogen, allen in aanbouw; — in 't geheel 80 bodems, waarvan 21 in aanbouw.

Voor de dienst van 1854 worden verlangd voor de O.-Indien 2 fregatten 2de klasse, 2 korvetten, eene brik, 8 schoner-brikken, 1 schoner, 2 wachtschepen, 10 stoomschepen: — voor de W.-Indien eene korvet, 2 brikken, 2 schoners, een stoomschip, 2 kanonneerbooten; — voor binnenlandsche diensten 3 wachtschepen, 7 kanonneerboten en eene instructie brik: — en beschikbaar voor kruistogten en ter verwisseling 2 fregatten eerste klasse, 2 fregatten 2de klasse, 2 korvetten, eene brik eerste klasse, 2 schooner-brikken, een schoner, 2 stoomschepen, en een transportschip: — in 't geheel bemand met 6131 koppen.

Bij deze gelegenheid wordt van regeringswege aangemerkt, dat de verleende som van *f* 100,000, ter vermeerdering van den materiëlen voorraad, niet aan het beoogde doel heeft beantwoord, ten gevolge van de verhooging der prijzen van al de voorwerpen, welke tot aanbouw en uitrusting van schepen worden gevorderd, en uit welken hoofde *f* 80,000 meer dan gewoonlijk hebben moeten worden besteed voor de aanschaffing der gevorderde materialen: derwijze dat de voorraad genoegzaam in den vorigen toestand is gebleven, zonder dat de Regering bij magte is geweest, om dit te voorkomen. Verder wordt verklaard, dat, indien men den aanbouw van meer schepen met ernst wil doorzetten, de gelden, voor de dagloonen der werklieden bestemd, noodwendig moeten worden verhoogd, en zal, indien men, ten aanzien van 's Rijks zeemagt, datgene, 't welk men nuttig en noodzakelijk heeft geacht, alzoo blijft beschouwen, de Regering in staat moeten worden gesteld, om over de daartoe vereischt wordende gelden te kunnen beschikken.

Volgens de opgave van den minister, spoedt de arbeid der door Z. M. benoemde commissie tot nadere regeling van het loodswezen ten einde, en wordt de uitslag harer overwegingen binnen kort tegemoet gezien.

'S GRAVENHAGE, 29 September.

Naar men verneemt, zal Z. M. de Koning zich in de volgende week naar het Loo begeven.

— Z. M. heeft den baron *Dibbets*, onder-intendant bij de militaire administratie, benoemd tot commandeur der orde van de Eikenkroon.

— Men verneemt, dat aan de benoemde commissie, belast met het ontwerpen eener wet op de regterlijke organisatie, ook de taak is opgedragen om de wijzigingen voor te stellen, die zij vermeenen mogt, dat in de wetboeken van Burgerlijke Regtsvordering en van Strafvordering moeten worden gemaakt.

Naar men verneemt, heeft Z. M. de Keizer der Franschen aan Z. Exc. den generaal-majoor *Duycker*, laatst bevelhebber over het kamp van Zeijst, het commandeurs-kruis der orde van het legioen van eer geschonken.

— De daarmede belaste commissie van de Tweede-Kamer der Staten-generaal heeft gisteren namiddag het door de Kamer vastgestelde adres van antwoord op de troonrede Z. M. den Koning aangeboden. — Z. M. heeft op dit adres het volgende geantwoord.

„ Mijne Heeren! Ik verzoek U aan de Kamer uit mijnen naam de verzekering te geven, dat haar adres mij zeer welgevallig is geweest.

„ Ik merk met genoegen op, hoe zeer de Kamer prijs stelt op wederkeerig vertrouwen tusschen Vorst en Volk, op de bevestiging der banden, die Nederland en *Oranje* sedert eeuwen onafscheidbaar aaneenhechten.

„ De Kamer houde zich overtuigd, dat hare gevoelens weerklank bij mij vinden, en bijzonder door mij worden gewaardeerd."

HAARLEM, 29 September.

Volgens de heden ontvangene Javasche Couranten tot 6 Augustus, zijn den 16den Julij op Padang verkocht 30,065 pikols gouvernements-koffij, welke in openbare veiling hebben opgebragt *f* 630,850.

De berigten uit Benkoelen tot den 11den Julij luiden niet ongunstig. Eene kollonne van 178 man troepen had zich, vergezeld door den adsistent-resident van die plaats, naar de onrustige streken begeven, en was aldaar door eene bende van 300 man aangevallen, maar had dezelve zoo wel ontvangen, dat de vijand met verlies van een twintigtal dooden en gekwetsten de vlugt had genomen. De nederlandsche troepen hadden daarop eenige der oproerige doessons in de asch gelegd, en een erkenden aanhanger der muitelingen, raden *Koening* genaamd, die zich als heilig en onkwetsbaar had voorgedaan, doodgeschoten. Den 28sten was de kollonne te Benkoelen teruggekomen.

De berigten uit Palembang zijn van den 16den Julij. Aldaar en in de binnenlanden heerschte eene gewenschte rust. Zekere *Pa Angor* had zich, met 40 of 50 Passumahers, naar Benkoelen begeven. Latere berigten uit Loboe Poeding luiden minder ongunstig. De geestdrijvers vonden geen bijval; doch de hoofden hadden de beweging nog niet kunnen stuiten. In de Moesie-districten waren, sedert April, 800 geweren opgehaald, meerendeels van engelsch maaksel, die over Djambie waren ingevoerd. De Makkakan bleef nog onwillig, doch, zoo men meende, zoude eene militaire vertooning genoegzaam zijn, om een einde daaraan te maken.

Den 20sten Julij is te Soerabaya met goed gevolg te water gelaten Zr. Ms. ijzeren stoomschip *Admiraal v. Kinsbergen*, 't welk aldaar in vier en eene halve maand was ineengezet. Tevens is te water gebragt het ijzeren stoomvaartuig *Titjarum*, bestemd voor het vervoer van producten. Omtrent de deugdelijkheid der maritime instellingen daar ter plaatse was laatstelijk op Java een zeer belangrijk verslag medegedeeld.

In het begin van Junij was op Amboina de toestand der gezondheid, zoo voor Europeanen, als voor inlanders, niet gunstig.

De Gouverneur-generaal van Neerlandsch Indie heeft in het *civiel* departement

Benoemd: tot controleur der eerste klasse bij de landelijke inkomsten W. A. Jellinghaus; tot eersten commies bij den dir. gen. van Financien J. L. A. Winter; tot posthouder op de Batoe-eilanden (West-kust van Sumatra) G. J. J. Deutz; tot griffier bij den ommegaanden regter, 3de afd. op Java, mr. J. H. Waller Dimont; — tot stemhebbenden thesaurier bij het prot. weeshuis te Samarang, A. H. Meissner; — tot resident te Riouw T. J. Willer; tot lid van den raad van Justitie te Banda den kapt. C. M. v. Wieringen; tot lid van den raad van Justitie op Amboina den kapt. A. W. v. Haeften.

Bevorderd tot controleur eerste klasse bij de landelijke inkomsten F. Klein; tot contr. 2de klasse O. W. Swaving;

Ontslagen, eervol als lid van den raad van justitie op Banda *J. W. v. d. Stuijs*;

Gepensioneerd den eervol ontslagen secretaris te Rembang J. R. Lange.

Bij het *militaire departement*. *Bevorderd*: Tot architect bij de genie 1ste klasse R. G. Schrock.

Ontslagen: Op verzoek eervol, de tweede luit. der artillerie W. E. Palm.

Benoemd: Tot secretaris van den Raad van verdediging den kapt. R. F. de Seijff.

Overgeplaatst bij het 7de batt. inf. den luit.-koll. P. Wetzelaar; bij het garnizoens-batt. op Banca den majoor H. W. v. Rijnbergh.

Den 28sten Sept. zijn te Rotterdam aangegeven 21 cholera-lijders, hersteld 11, overleden 18.

In het hospitaal op de Prinsengracht te Amsterdam waren op den 28sten dezer 36 lijders aan de heerschende ziekte, overleden 7.

Den 28sten zijn in het cholera-hospitaal te Amsterdam ingekomen 6 lijders, overleden 7; den 29sten ingekomen 2, overl. 4.

Bij de centrale cholera-commissie te Amsterdam zijn van 27 tot en met 29 Sept. aangegeven 64 lijders.

Te Gouda is de cholera in de laatste dagen veel verminderd. Den 27sten Sept. zijn daar niet meer dan 5 personen door de ziekte aangetast. In 't geheel zijn daar aangetast 86 personen, waarvan 43 overleden, 8 hersteld.

— Bij den hevigen storm uit het noordwesten is, in den voor-avond van den 26sten, onder Velzen, tien minuten gaans van Wijk-aan-Zee, op strand geraakt het barkschip *Louisa*, kapt. *Fr. Suckdorff*, grootendeels geladen met zout, en van Cadix bestemd naar Finland. Van de equipage, bestaande uit 14 man, zijn, in den nacht en in den vroegen ochtend van den 27sten, door de reddingsboot van Wijk-aan-Zee, slechts vijf personen aan wal gebragt, terwijl de overige, waaronder de kapitein, door stortzeeën over boord waren geslagen, of in het hol van het voorschip den dood hadden gevonden. De geredden zijn te Wijk-aan-Zee aangebragt en hebben daar de noodige hulp en ondersteuning gevonden. De bemoeijingen van den burgemeester van Velzen, den heer *J. C. Enschedé*, die zich ambtshalve derwaarts had begeven, in het belang der schipbreukelingen, worden allezins geprezen. — In den ochtend van den 27sten is verder onder Velzen behouden aan wal gekomen eene kleine zeesloep, met zes personen, zijnde de bemanning van het schonerschip, *the Dart of Ipswich*, kapt. *G. Deward*, 't welk met zout, van Liverpool naar Rotterdam bestemd, in zee was gezonken.

— Omtrent de schade, welke door den storm van zondag en maandag in de nabijheid van Dordrecht is aangerigt, wordt opgegeven het verongelukken van meer dan 60 stuks rundvee, onder Papendrecht. Boven die stad en onder Werkendam heeft men veel vee zien drijven. Onderscheidene polders in den Biesbosch en het Munnikenland zijn overstroomd, en ook aldaar moet veel vee zijn verdronken.

— Te Amsterdam worden thans, op den Haarlemmerdijk, de buizen gelegd van de Duinwaterleiding-Maatschappij.

— Blijkens een van Zr. Ms. zaakgelastigde te Lissabon ontvangen berigt, heeft zich de ziekte van den wijnstok veel minder uitgebreid dan men aanvankelijk vreesde. Zij heeft zich meerendeels bepaald tot de wijngaarden waarvan de vrucht tot tafelgebruik en verzending bestemd is. Onderscheidene particulieren hebben daarbij wel veel verloren, doch de ziekte kan niet, gelijk het geval was op het eiland Madera, als eene nationale ramp beschouwd worden. (*Staats-Cour.*)

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

29 *September* 1853. — 4½ *ure.*

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½	pct.	61⅞	62¼	—
„ „	3	„	74½	¾	74 11/16
„ „	4	„	93 11/16	⅞	93¾
Amortisatie-Syndicaat . .	3½	„	93	¼	—
Handelmaatschappij . .	4½	„	—	—	—
Oost-Indische Keening. .	4	„	—	—	—
Aand. Holl. Spoorweg.			—	—	—
Leen. „ „ .	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½	„	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3	„	—	—	—
„ . . .	4½	„	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & Co. . . .	5	„	107	—	—
„ „ 1828, 1829.	5	„	106¼	—	—
Certificat. „ 1831/1833.	5	„	97	—	—
„ „ 1840	4	„	—	—	—
„ bij Stieglitz. . .	4	„	90¼	91	.
„ „ „ N. .	4	„	—	—	—
Inschr. in Assignatiën. .	6	„	—	—	—
Certific. van „ . .	6	„	73	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .		*f*	159½	160	—
Obligatiën	4	pct.	81⅝	—	—
SPANJE, Obligatiën	1	„	21½	⅞	21¾
„	3	„	46⅜	—	—
„ Binnenl. . .	3	„	41⅜	42	41⅝
Amortisable			4 13/16	—	—
Bew. Coupon			5⅜	9/16	5½
OOSTENR., Oblig. bij Goll. .	5	pct.	—	—	—
„ „ „ . .	4	„	—	—	—
„ Metalliek . .	5	„	79⅝	80¼	—
„ „ N. . .	5	„	92¼	93	92¾
„ „ . .	2½	„	41	⅛	—
BELGIE, ...	2½	„	50½	—	—
Rothschild, ...	2½	„	51	3/16	51
„	4½	„	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	„	97⅛	—	—
„ „ £ 200	5	„	—	—	—
PORTUGAL, Oblig.	3	„	38	¾	38⅝
„ defired	3	„	16	—	—
Binnenlandsche à 1 conto	5	„	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . .	4½	„	69⅞	71½	71
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	3¾	„	33½	—	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2¼	„	20⅛	⅝	—
MEXICO, Oblig. 1851	3	„	22½	23¼	—
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			4½	—	—

Oostenrijk Metall. La B. 5 pc. 92¾. Denemarken obl. Londen 5 pc. 103¾. Griekenland obl. geldl. 1825 5 pc. 5¼. Columbia Equador 3⅞ à 15/16. Grenada obl. uitgest. 8¼ à ⅝. Noord-Amerika Philadelphia bij *Hope & Co.* 5 pc. 88 à 89 l. no.; 96 h. no. Louisiana 5 pc. 100¼. Orig. Amerika-Bank 4 à 1/16. De 4 pc. Haarl.-meer 100. — Beleening 2½. Prolongatie 3.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
BOON HARTSINCK, Pres.

De beurs was heden willig; al de fondsen waren meer of min hooger gevraagd.

WEENEN, 28 September. De 5 pc. metall. van 1852 92¾; lett. B. 107½.

LONDEN, 29 September. De 3 pc. gecons. resc. 93¼ à ½. Mexico 23½ à ¾. Peru 71½ à 72½.

PARIJS, 28 September. De 3 pc. renten 74 fr. 20; 4½ pc. 100 fr. 50. Spanje 3 pc. binn. 41; 1 pc. 21.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 29 September. Heden is verkocht bij partij: van *tarwe* 131 p. kub. *f* 395; 124 p. ger. b. pools. *f* 364; — van *rogge* 114, 116 p. oude gedr. *f* 237, *f* 243; 117 p. n. Arch. *f* 252; 117 p. Petersb. *f* 247; 117 p. jar. Arch. *f* 248.

GRONINGEN, 27 September. *Tarwe* iets hooger verkocht; 123 à 127 p. jar. r. *f* 11,75 à *f* 12,50; 123 à 127 p. n. r. *f* 11,50 à *f* 12,25. *Rogge* n. 20 c. hooger; buitenl. lager; 120 à 123 p. n. inl. *f* 8,90 à *f* 9,30. *Boekweit* prijsh.; 113 à 116 p. gr. zand *f* 6,25 à *f* 6,65; 113 à 116 p. veen *f* 5,95 à *f* 6,35. *Garst* als voren; 96 à 103 p. winter *f* 6,15 à *f* 6,75; 96 à 99 p. zomer *f* 6,80 à *f* 7,20. *Haver* 10 à 20 c. lager; 82 à 89 p. dikke br. *f* 3,80 à *f* 4,10; 65 à 68 p. w. voer *f* 3,10 à *f* 3,25. *Paardenboonen* *f* 7,25 à *f* 7,75. *Gort* hooger; grove *f* 10 à *f* 10,50; parel *f* 14 à *f* 16,25. *Koolzaad* flaauw; *f* 11 à *f* 13.

SNEEK, 27 Sept. *Boter* *f* 43. *Kaas* *f* 32 à *f* 37.

DELFT, 29 September. *Boter* 1ste soort *f* 53 à *f* 55; 2de en 3de *f* 46 à *f* 51.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 29 September. Den 28sten dezer in Texel binnengekomen: *Johannes Hermanus*, Wygers, Suriname, met verlies van zeilen en met meer andere schade; *Jeane*, Jarwis, Londen naar Shields als bijlegger; *Arlequin*, Malbrane, Delftshaven naar Londen als bijlegger, met verlies van ankers, kettingen, zeilen, stengen en raa's, met onklare pompen en meer andere schade; *Hinde*, Brown, Newcastle, met verlies van zeilen, verschansing en met meer andere schade; en uitgezeild: de stoomb. *Minister Thorbecke*, Hull. Wind w. z. w.

Den 28sten dezer in Helvoet binnengekomen: *Celestre Marie*, Laroche, Bordeaux; *le Jeune Edmund*, Dougny, Hartlepool naar Redon, als bijlegger, met schade aan tuigagie. Niets uitgezeild. Terug uit zee: de stoomb. *Feijenoord* naar Londen, met verlies van zeilen en gebrek aan steenkolen. Wind z. w.

Den 9den dezer te Baltimore binnengekomen: *Sicilie*, Mink, Callao.

Den 2den dezer van Galatz uitgezeild: *Belina*, Jager, Falmouth.

Den 14den dezer te Odessa binnengekomen: *Adelaide*, Berle, Rotterdam; en uitgezeild: 16 dito *Elisabetta*, de Mayo, Amsterdam.

Den 26sten dezer te Deal uit zee teruggekomen: *Kenau Hasselaar*, Lindeman, Londen naar Melbourne.

AMSTERDAM, 28 Sept. Het schip *de Gezusters*, kapt. de Vries, van hier op avontuur vertrokken, is, na 27 dezer onder Stavoren beide ankers en kettingen verloren te hebben, alhier teruggekomen.

De deensche schooner *Victoria*, kapt. Woller, van Antwerpen met dakpannen naar Wismar, is, volgens brief van Texel van 27 dezer achter Koog gestrand, doch het volk gered; men hoopte de tuigagie te bergen.

HELVOET, 27 Sept. Heden morgen is op het Goereesche strand aangekomen eene sloep, waarin 13 menschen, afkomstig van de stoomb. *Camerton*, kapt. Cross, van Hull naar Rotterdam, bij Schouwen gezonken; kapt. Cross en vier man zijn, bij het zinken der stoomboot, verdronken.

De nederl. kof *Johanna Maria*, kapt. Ringeling, van Middlesbro met steenkolen naar Galatz, is op het Goereesche strand verongelukt, doch het volk gered.

EHMOND AAN ZEE, 26 Sept. Heden avond is een fregatschip met den n. w. storm, dwars van Egmond onder den wal ten anker liggende, van zijne ankers geslagen en aan het drijven geraakt; adsistentie is van hier derwaarts afgezonden.

Kapt. Wygers, van Suriname in Texel binnen, rapporteert 27 dezer, Egmond o. n. o. afstand 6 mijlen, gepraai i te hebben het fregatschip *Nova Zembla*, kapt. Jansen, Hartlepool naar Hongkong.

*** *Met permissie van het Edel-Achtbaar Bestuur dezer Stad.*

ORGEL-CONCERT

op Vrijdag den 30sten September 1853,
in de Groote-Kerk te Haarlem,
DOOR

FERDINAND VOGEL,

Onderwijzer aan de Noorweegsche Organisten-School te Bergen.

Een nummer (*) van het Programma zal worden uitgevoerd op de ***Organo-Harmonica.***

1. Introductio-Maëstoso van den Concertgever, en Fuga van *J. S. Bach.*
2. Choral-Praeludium, in trio.
3. Allegro-Grandioso (C. dur) van den Concertgever.
4. (*). Vrije Fantaisie op de ***Organo-Harmonica.***
5. Allegro over de Serafinen-marsch van den abt *Vogler*, gecomponeerd door den Concertgever.
6. Adagio van *Beethoven.*
7. Vrije Fantaisie op het Orgel.

Toegang-Biljetten zijn à 50 Cents verkrijgbaar aan het Hotel *de Kroon*, en aan *het Kostershuis* waar ook de ingang tot het Concert is. De kerk zal te 6½ ure geopend zijn. Het Concert zal te 7 ure beginnen en te 8½ ure zijn afgeloopen.

*** Ondertrouwd:
HAARLEM, A. F. BALABRÉGA
29 September 1853. en
Eenige kennisgeving. P. H. KORST.

*** Getrouwd:
ARNHEM, Mr. A. L. F. METELERKAMP,
den 22sten September Weduwenaar, met
1853. A. F. P. DEN TEX.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:
J. W. G. H. R. VAN NOUHUIJS,
Ontvanger der Registratie en Domeinen
te *Grave*, en
H. R. ABRESCH.
ZUIDHORN, den 24sten September 1853.

*** Getrouwd:
ULFT, W. H. DEURVORST,
den 28sten September 1853. van *Terborgh*, met
L. N. R. REIGERS.

*** Getrouwd:
Jonkheer A. KLERCK,
Luitenant ter Zee 1e Klasse, en
Jonkvrouwe M. A. VAN DER HEIM.
'S GRAVENHAGE, 28 September 1853.

*** Getrouwd:
'S GRAVENHAGE, J. A. VAN THIEL
28 September 1853. en
Eenige kennisgeving. A. M. BROSKY.

*** Getrouwd:
Mr. J. MAURITSZ GANDERHEYDEN
en
M. DE ROCHEMONT, EEKHOUT.
AMSTERDAM, 28 September 1853.

*** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER *H. SCHAEFER*, geb. *GOBIUS DU SART.*
ELBERFELD, 22 September 1853.

*** Heden beviel van eene DOCHTER *ROLINA WILMINA NIJSINGH*, Echtgenoot van
ZWARTSLUIS, J. G. VAN SETTEN.
24 September 1853.

*** Heden beviel voorspoedig van een ZOON, de Hoog Welgebore Vrouwe *M. J. B. ABRESCH*, Echtgenoot van Jonkh^r^. A. VAN HAEFTEN.
NIEUWER-AMSTEL, 25 September 1853.

*** Bevallen van een' welgeschapene ZOON *E. H. HEYM*, geliefde Echtgenoote van
GRAMSBERGEN, T. J. STIELTJES.
26 September 1853.

*** Heden beviel van eene DOCHTER *A. C. RAHÉ*, Echtgenoot van J. M. FURSTNER.
AMSTERDAM, 27 September 1853.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON *M. A. CARP*, geliefde Echtgenoot van
AMSTERDAM, J. C. REESSE JUNR.
27 September 1853.

*** Heden beviel van eene DOCHTER *MARIA VAN CAPPELLEN*, geliefde Echtgenoote van
GOUDA, G. F. VAN DE VELDE.
28 September 1853.

*** Heden overleed tot onze innige droefheid, ons geliefd jongste Kind, JOHANNA HILLEGONDA, slechts ruim 6 maanden oud. J. VAN HEUKELOM JR.
POUDEROIJEN, O. C. A. VAN HEUKELOM,
22 September 1853. geb. STEENLACK.
Eenige kennisgeving.

*** Het heeft den Almagtigen God behaagd, mijnen hartelijk geliefden Echtgenoot ARIS BEEKMAN, in den ouderdom van 44 jaren, na eene langdurige ongesteldheid, plotseling van mijne zijde weg te nemen, mij nalatende zeven Kinderen, die met mij zijn gemis diep betreuren. Wed. M. BEEKMAN,
BUREN, geb. VAN OORDT.
25 September 1853. Algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed in den ouderdom van 75 jaren, onze hartelijk geliefde Moeder, MARIE PHILIPPINE DE BORDES, Wed. den Heer *Jan van Bosse*.
AMSTERDAM, A. VAN BOSSE.
26 September 1853. *Uit aller naam.*

*** Na een kortstondig en bitter lijden, overleed heden, in den ouderdom van 37 jaren, ten huize van haren Oom, de Heer *J. ten Wolde*, onze veel geliefde Zuster, Mevrouw EGBERDINA JOHANNA HERMANNA GROENENBERG, Wed. van den Wel-Edelen Zeer-Geleerden Heer Dr. *Hendrik Johannes Hazenberg*, in leven Conrector te *Doesborgh*; hare twee minderjarige Kinderen verliezen in haar eene zorgvuldige Moeder, en hare vele Betrekkingen en Vrienden eene opregte Vriendin.
AMSTERDAM, H. GROENENBERG.
26 September 1853. *Uit aller naam.*
Eenige kennisgeving.

*** Heden morgen om acht uur, overleed onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder JANTJE ANGELINO, Wed. *Albartus de Kat*, in den ouderdom van ruim twee en zeventig jaren. A. A. VAN DORLAND.
OCHTEN, G. VAN DORLAND,
28 September 1853. geb. ANGELINO.

*** De ondergeteekende Curators in het faillissement van A. G. BORGERT, Winkelier te Delft, roepen bij deze, ingevolge bevel van den Edel-Achtbaren Heer Regter Commissaris in hetzelve faillissement, alle Schuldeischers in die massa (de Pand of Hypotheek hebbende daaronder begrepen) op, om *op Woensdag den zes en twintigsten October aanstaande, des voormiddags ten elf ure*, in persoon of bij gemagtigde van geregistreerde volmagt voorzien, te verschijnen ter Raadkamer der Arrondissements-Regtbank te 's Gravenhage, (Korte Vijverberg), ten einde hunne Schuldvorderingen, ten laste dier massa te doen verifieren, en te beraadslagen over een namens den gefailleerde aangeboden accoord, na vooraf *franco* aan één der ondergeteekenden te hebben toegezonden, hunne op zegel geschreven titels.
's Gravenhage, den 28sten September 1853.
De Curators voornoemd,
Mr. DAV. H. LEVYSSOHN.
H. L. TROOST.

*** *Burgemeester en Wethouders der Gemeente* ELBURG, maken bij deze bekend, dat het Vicariaat van de zoogenaamde LUTTEKENS VICARIE alhier vaceerd, zij die meenen als naaste Afstammelingen van den Fundateur geregtigd te zijn tot het genot van de opbrengst dezer Vicarie, worden uitgenoodigd vóór den 1sten December 1853, de noodige bewijzen *franco* aan Burg^r^. en Weth^s^. voornoemd intezenden.
Elburg, den 28sten September 1853.
Burgemeester en Wethouders van Elburg,
A. J. KRUDOP.
de Secretaris,
S. A. ARENDSEN HEIN.

*** *Commissarissen der Geldleening voor den Straatweg van Arnhem naar Amersfoort*, brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat van 10 October 1853 af, op elken werkdag, des voormiddags van 9 tot 12 ure, ten huize van hunnen Boekhouder A. W. VAN ERKEL, op het plein bij de Velper-Barrière Wijk E. N°. 228, te Arnhem, tegen vertoon van en aanteekening op de akten van aandeel, nieuwe Couponbladen voor de Houders der Aandeelen in de genoemde Geldleening, kosteloos zijn te bekomen.

*** Die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den Boedel en de Nalatenschap van wijlen den Heer ABRAHAM VAN ELDIK, in leven Huis- en Rijtuigschilder, gewoond hebbende en onlangs overleden te Rijswijk, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, vóór den eersten November eerstkomende, ten Kantore van den Notaris J. W. SCHUURMAN, aldaar.

*** Door het eervol ontslag van den Heer D^r^. BIERENS DE HAAN, is de betrekking van DOCENT in de Wiskunde en de beginselen van Natuur- en Scheikunde bij het Gymnasium te Deventer vacant geworden. Het tractement bedraagt, behalve het Schoolgeld, *ƒ* 800 jaarlijks. Zij, die den graad van Doctor, of die den eersten of tweeden Onderwijzersrang bezitten, en tot dezen Post in aanmerking wenschen te komen, gelieven zich vóór 15 October aanstaande met hunne getuigschriften *vrachtvrij* te melden bij den Secretaris van Curatoren van het Athenæum en Gymnasium te Deventer. P. C. MOLHUIJSEN.

*** P. A. VAN LUYT, openbaar Onderwijzer te Meerkerk, verlangt tegen November e. k.: Een' ONDERMEESTER, van den 3den Rang, in staat, om, des gevorderd, de Kerkedienst zonder Orgel waartenemen. Brieven *franco*.

*** Men vraagt een' ONDERMEESTER, van den derden Rang. Adres met *franco* Brieven, onder Lett. G., bij den Boekhandelaar W. J. KRUYT te Arnhem.

*** K. HEMKES, Onderwijzer te Noordwijk-Binnen, kan na 1 October e. k. nog een paar KOST-LEERLINGEN plaatsen. Hij twijfelt niet, of daartoe bevoegde Personen, zoo hier als te Voorburg, zullen volgaarne genegen zijn, nadere inlichtingen te geven. Het Kost- en Leergeld is matig gesteld.

*** Een SECONDANT van den 2den rang, P. G., ervaren in de *Wiskundige* Vakken, en in staat ééne of meer vreemde Talen te helpen onderwijzen, kan tegen een goed Salaris op een Stedelijk Instituut geplaatst worden. Brieven *franco*, Lt. M., bij den Boekhandelaar J. D. DOORMAN, te Utrecht.

*** A. POSTHUMA te Dockum, vraagt tegen 1°. November e. k.: Een APOTHEKERS-BEDIENDE, liefst geëxamineerd.

*** Men vraagt eenen bij uitstek bekwamen BOEKDRUKKER, om te werken aan eene Snelpers. Hij, die bewijzen van kunde kan overleggen en reeds aan eene Snelpers is werkzaam geweest, zal de voorkeur genieten. Adres *franco*, Lett. W., aan J. H. KNOOP, Donkere Sparen te Haarlem.

IN DEN HOUTHANDEL

wordt gevraagd: IEMAND met dezen Handel en het daaraan verbondene Kantoorwerk en de Zagerij grondig bekend. Reflecterenden adresseren zich met *franco* Brieven, onder Lett^s^. A. B., bij J. H. KNOOP, Donkere Sparen te Haarlem.

*** **ROTTERDAM.** Men verlangt tegen November aanstaande: Eene bekwame KAMENIER of LINNENMEID, van de P. G., bekwaam in het Naaijen, Stoppen en opdoen der Wasch. Alleen zullen zij in aanmerking komen welke in die betrekking werkzaam zijn geweest en daarvan voldoende bewijzen kunnen overleggen. Adres met *franco* Brieven, onder Letter Y., bij den Boekhandelaar P. M. BAZENDIJK, te Rotterdam.

*** Bij een Predikant in een zeer gezond Dorp in Zuid-Holland, bestaat gelegenheid ter plaatsing van een MEISJE, om met zijn Dochtertje, onder de leiding van de Vrouw des huizes en eene bekwame Gouvernante, eene fatsoenlijke theoretische en practische opvoeding te ontvangen. Adres onder Letter B, bij den Boekhandelaar F. VAN VARELEN, te Haarlem.

*** Tegen November e. k. verlangt men in eene stille Dienst: Eene TWEEDE MEID van de P. G., 30 à 40 jaren oud, beschaafd en stil van aard en zeden; die hier bewijzen van kunnen geven mogen op een hoog Loon rekenen. Adres met Brieven *franco*, onder Letter A, aan het Hulp-Kantoor der Brievenpost te Brummen.

*** Er wordt gevraagd tegen 1 November aanstaande, in eene deftige Huishouding zonder Kinderen, in eene der voorname Steden van Overijssel, eene *bekwame* KEUKENMEID, van de P. G., in staat de tweede Meid in het Huiswerk behulpzaam te zijn. Adres met goede getuigschriften *vrachtvrij* of in *persoon*, bij den Boekhandelaar D. J. WILTERDINK, te Deventer.

*** Door vertrek naar elders wordt de betrekking van VROEDVROUW in de Gemeente Schokland met den 1sten October aanstaande vacant. Diegenen welke genegen zijn deze plaats weder te vervullen, worden uitgenoodigd om onder overlegging der noodige bewijzen van bekwaamheid en goed gedrag, zich in *persoon* of met *vrachtvrije* Brieven aan te melden, bij het Gemeente-Bestuur aldaar.
De jaarwedde is *ƒ* 250 en vrije Woning, waarvan het onderhoud ten laste van de beroepene valt.

*** ***INSTITUT DE JEUNES-GENS, à LIEGE. (BELGIQUE.)***
Cet établissment organisé sur le modèle des institutions de Paris, dirigé par un Français, et des professeurs habiles allemands et anglais, se recommande à la confiance des familles par la bonne discipline qui y règne, l'excellente conduite des élèves et par les succès nombreux, qu'ils obtiennent dans leurs études.
On y enseigne les langues anciennes, les langues modernes, les mathématiques, la chimie, la physique, les sciences commerciales. *Au sortir de cet établissement, un élève peut suivre les cours universitaires, entrer à l'école des mines, l'école militaire, ou suivre la carrière du commerçant.*
S'adresser pour plus amples détails au Direct. Mr. GRANGE, *à Liège, rue des Clarisses*, N°. 45.
Nota: Il s'y trouve des Jeunes-Gens Hollandais.

*** *De Commissien uit de Gemeente-raden van* HARLINGEN, BOLSWARD en WONSERADEEL, zullen op Zaturdag den 15den October 1853, des voormiddags om elf uur, in *het Gemeente-huis* te Harlingen, publiek bij inschrijving en opbod Aanbesteden:
Het aanleggen eener AARDENBAAN, en het Bevloeren en Begrinden van dezelve, strekkende van af de Draaibrug buiten de Blaauwpoort te Bolsward, door de Dorpen Witmarsum, Arum en Kimswerd, tot aan de Valbrug bij de Kerkpoort der Stad Harlingen, hebbende eene lengte van 18718 Ellen: terwijl wijders,
De Commissie uit den Gemeente-raad van WONSERADEEL, op denzelfden tijd en plaats, mede nog op gelijke wijze zal Aanbesteden:
Het aanleggen eener AARDENBAAN, en het bevloeren en Begrinden van dezelve, strekkende van af de bovengemelde Hoofdweg bij Kievitsharne, door het Dorp Wons, tot aan het Dorp Makkum, over eene lengte van 5778 Ellen.
De Bestekken waarnaar beide deze Werken zullen moeten worden uitgevoerd, liggen voor de gegadigden ter inzage, in *de Gemeente-huizen* van Harlingen, Bolsward en Wonseradeel; wijders in de Logementen te Arum, Witmarsum en Makkum, en overigens op alle plaatsen alwaar de Bestekken van Waterstaatswerken ter inzage worden gelegd.
Aan de gegadigden zal aanwijzing in *loco* worden gegeven, voor den weg van Bolsward naar Harlingen, op Dingsdag den 11den October, 's morgens 9 uur, beginnende bij de Blaauwpoortsbrug te Bolsward, en voor de weg van af bovengemelden weg naar Makkum, op Woensdag den 12den October 1853, mede 's morgens 9 uur, beginnende nabij Harkezijl aan den Hoofdweg.
Bolsward, den 17den September 1853.
De Commissien voornoemd.
de Voorzitter,
T. MULIER.
De Secretaris,
J. BINKES.

*** *Burgemeester en Wethouders van* PURMERENDE, brengen ter kennis van belanghebbenden, dat de NAJAARSMARKT dit jaar een aanvang zal nemen op Maandag den tienden October aanstaande. Alle *Hazardspelen, Rijfelaars, Horoscooptrekkers, Bedelaars* en dergelijken, zullen van deze Jaarmarkt worden geweerd.
De aanvragen om plaatsen voor Schouwburgen, Spellen of Kramen zullen voor den zevenden October aanstaande bij den Marktmeester moeten geschieden.
Purmerende, den 10den September 1853.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
P. M. NOLTHENIUS.
De Secretaris,
J. GEDIKING.

*** *Burgemeester en Wethouders der Gemeente* APELDOORN, brengen hiermede ter openbare kennis, dat voortaan op de Jaarmarkten binnen die Gemeente **niet** toegelaten worden OPENBARE VERMAKELIJKHEDEN, als: *Tooneel-* en andere *Vertooningen*, hetzij in Tenten, hetzij op Straat, *Dans-* en *Muziekpartijen*, *Muziek* in Herbergen en Tapperijen, *Straten Muziek* en wat dies meer zij, en evenmin *Uitstallingen* van *Sterken dranken*, hetzij in Tenten of op opene Tafels.
Apeldoorn, 24 September 1853.
(was get.) Burgemeester en Wethouders voorn.,
BAS BACKER, Voorz.
A. R. VAN AKEN, Secretaris.

NAAR BATAVIA VOOR
PASSAGIERS.
Het tot den Overtogt uitmuntend ingerigt, Nieuw Gebouwd en Gekoperd Campagne-Barkschip ***Waal-Stroom***, Kapt. J. O. WIJNMALEN, *om van* **Amsterdam** *te vertrekken, in den loop der maand October.* Te bevragen voor nadere Informatiën bij OOLGAARDT & BRUINIER, Cargadoors, te Amsterdam.

*** **PAPIER VAN ALBESPEYRES**
onderhoud, zonder reuk of pijn te veroorzaken, de *Fontenellen*, zijnde gedurende meer dan 35 jaren door de Geneeskundige School te Parijs voorgeschreven: *Blaartrekkende Pleisters*, om zich binnen eenige uren een Fitsel te trekken: *Taf*, om de Fontenellen te ververschen: *Zuiveringheids-Compressen*, die de voorkeur boven de *Linnen* verdienen: verbeterde *Arm-* en *Beenbanden*, van Gom-Elastiek en Plated.
Men adressere zich aan het Hoofd-Depôt van Holland, bij den Heer *F. E. van Santen Kolff*, of bij de volgende Heeren Depôthouders: *J. Schoon*, te Alkmaar; *C. B. Kok*, te Amersfoort, *F. Romeyn*, te Arnhem; *J. J. Verlinden*, te Bergen op Zoom; *van den Goorberg*, te Breda; *L. G. Smeenk*, te Deventer; *van Wageningen*, te Dordrecht; *P. J. B. Schultze*, te Gorcum; *J. Mouton en Zonen*, te 's Gravenhage; *P. H. N. van Wermeskerken*, te Groningen; *D. Klinkert*, te Haarlem; *J. Straatman*, te 's Hertogenbosch; *Schuijt Best* te Hoorn; *O. A. van Tricht*, te Leyden; *Blaecke de Ligny*, te Middelburg; *J. H. Coenen*, te Nijmegen; de Wed. *van Rijssel en Zoon*, te Tholen; *A. J. Faassen*, te Tiel; de Wed. *A. P. Milius*, te Utrecht; *Ochtmans en de Bal*, te Zierikzee; *D. J. Muntendam*, te Zutphen. Geld en Brieven *franco*.

*** Bij een Medicinae Doctor in de Prov. Gelderland, wordt aan PERSONEN, aan Ligchaams- of Zielsziekten lijdende, Inwoning, Geneeskundige Verpleging en algeheele Verzorging aangeboden. Hij heeft zich in het bijzonder ingerigt, om de aan zijne zorg zich toevertrouwende Personen, doelmatig te kunnen huisvesten, en eene naauwlettende Geneeskundige behandeling te doen ondergaan. Informaties *franco*, onder Lett^s^. W. W., bij den Boekhandelaar W. J. THIEME, te Zutphen.

*** **JAGT TE HUUR.**
Iemand een Jagt in den Haarlemmer-Meer-Polder nabij Halfweg gehuurd hebbende, wenscht TWEE of DRIE PERSONEN te vinden, die zich met den Huurder willen vereenigen, ten einde genoemd Veld te zamen te bejagen. Brieven *franco*, onder Letters J. B. F., bij den Heer BLESGRAAF, aan het Tolhek aan de Leidsche Vaart, te Berkenrode.

*** Te Vleuten, vijf kwart-uur gaans van de stad Utrecht, wordt met November in huur aangeboden: het aan de hofstede *Himsmade* verbonden HEERENHUIS, met drie benedenkamers, van stookplaatsen voorzien, beste kamer, keuken, kelder, eene bovenkamer, tot stoken in te rigten, en zolder. —
Daar naast stal en berging voor een paar rijtuigen. —
Voorts moestuin met wandelperk. —
Eenig weiland is bij te pachten. —
Men gelieve zich te melden aan *A. Z.*, bij den Boekhandelaar J. G. BROESE, te Utrecht. —

*** Eene Weduwe vraagt in HUUR, bij zindelijke Lieden, twee drooge wel gesitueerde KAMERS, geheel vrij, liefst en Suite, voorzien van Stookplaatsen, Tafels, Stoelen, een Ledikant, Tapijten en Glasgordijnen op een fatsoenlijken Stand, bij voorkeur in de Steden Arnhem, Amsterdam of Haarlem. Daarbij wordt alleen verlangt de Bediening, en viermaal daags gekookt Water. Adres met *franco* Brieven, onder Letter Z., met opgave van Stand en Huurprijs per maand, bij den Boekhandelaar W. J. KRUYT, te Arnhem.

***** UIT DE HAND TE KOOP:**
Een wel ter nering staand HUIS en ERF, in het jaar 1837 nieuw gebouwd, zijnde ingerigt tot eene *Herberg*, genaamd *DE ROODE LEEUW*, met de daarbij overgedekte Kolfbaan, staande en gelegen te Schermerhorn, aan de Noordzijde van de Straat op het Oosteinde, geteekend Sectie C., N°. 421, groot 4 Roeden, 70 Ellen, mitsgaders een tegenover de gemelde Herberg gelegen STALLING en ERF, staande aan de Zuidzijde van de Straat, geteekend Sectie C., N°. 412, groot 4 Roeden, 20 Ellen.

Te aanvaarden op 15 December 1853, of zooveel vroeger als nader mogt worden overeengekomen.

Te bevragen bij den Bewoner en Eigenaar CORN. DE GRAAF, te Schermerhorn.

***** UIT DE HAND TE KOOP:**
Het LOGEMENT, genaamd *HET HOF VAN HOLLAND*, met overdekte, sedert kort vernieuwde Kolfbaan, waarin tevens *Societeit* gehouden wordt, Erve en Stallingen, staande en gelegen in het beste gedeelte der Stad Monnickendam, en een goed burgerlijk bestaan opleverende.

Te bevragen in *persoon* of met *franco* Brieven, zoo bij den Eigenaar en Bewoner J. KOEDIJK, als ten Kantore van den Notaris M. C. MERENS, te Monnickendam.

*** Te Arnhem wordt UIT DE HAND TE KOOP gepresenteerd: Een INBOEDEL, of alles wat tot eene complete *Smederij* behoord. Men adresseren zich onder Lett^s. A. S., bij den Boekhandelaar J. Az. DOYER, te Arnhem.

***** UIT DE HAND TE KOOP:** Eene kapitale, geheel vernieuwde HUISMANSWONING, met ruime STALLING, HOOIBERG en SCHUUR, benevens 25 Bunders, 53 Roeden en 30 Ellen best GRASLAND, alles bij en aan den anderen, staande en gelegen te Purmerland, Gemeente Ilpendam, verhuurd tot 25 December 1855, voor de som van *f* 1200 's jaars, en alsdan te aanvaarden. De lasten over 1853 bedragen *f* 278. Te bevragen bij den Notaris S. DE VRIES, te Purmerende.

***** TE KOOP:**
3000 Kilo's oude LETTERSPECIE, tegen contante betaling, tegen 30 Cents de Kilo. Adres: aan den Heer H. BURY, te Maastricht.

*** Door sterfgeval wordt te KOOP aangeboden: Eene beklante, in werking zijnde MOSTAARD FABRIEK. Adres met *franco* Brieven, aan Mejufvrouw de Wed. Jn. STUURMAN, te Montfoort.

*** Ten gevolge van verandering van Standplaats, is te KOOP: Een HUIS, ERF en STAL, te Schermerhorn, waarin langer dan eene halve eeuw de *Genees- en Heelkundige Praktijk* met best succes is uitgeoefend. Adres met *gefrankeerde* Brieven aan W. MEYER, Chir. en Acc^r. te Schermerhorn.

*** VERKOOPING Dingsdag den 4^den October 1853, des voormiddags ten 10 ure: Van OMGEWAAIDE BOOMEN, in den Haarlemmer-Hout, Bolwerk en op diverse plaatsen, binnen de Stad Haarlem. Den aanvang der Verkooping zal plaats hebben vóór de Logementen, in den Haarlemmer-Hout.

*** Op Vrijdag den 7^den October 1853, namiddags ten zes ure, zal te Westerschelling, op het Eiland Terschelling publiek om *contant geld* worden verkocht: De lading BALKEN, geborgen uit het aldaar gestrande Rostocker Galjas *Sophia*, Kapitein *J. C. Langhinrichs*, gekomen van Riga, en bestemd geweest naar Antwerpen; bestaande in 300 stuks Kroonbalken en ongeveer 90 stuks Greenen 2^e soort Balken, lang van 51 tot 155 Palm, en dik van 34 bij 27, tot 37 bij 32 Duim, Nederlandsche maat.

Ten gerieve der Kooplieden zal er een Vaartuig te *Harlingen* gereed liggen, ten einde op den Verkoopdag van daar naar Terschelling te zeilen, en op welks aankomst de Verkooping zal wachten.

Informatie ten Kantore van den Heer C. ZUNDERDORP, Scheeps-Commissionair op genoemd Eiland.

***** DOOR ONVOORZIENE VERHINDERING** is de Verkooping van PLANTEN en GEWASSEN, te houden ten overstaan van den Notaris TISSOT VAN PATOT, op den huize *TER MEER* te Maarssen, **uitgesteld** en bepaald op 10 October 1853 en volgende dagen, te beginnen telkens des morgens ten half tien ure; wanneer tevens geveild zullen worden: *Bakken*, *Lessenaars*, *Ramen*, *Dekgoed*, *Tuingereedschap*, *Aard-* en *Mestspeciën*, enz. Breeder bij Catalogus, zijnde alles *vier* dagen voor den Verkoopdag te bezigtigen, terwijl de Catalogus op *franco* aanvrage te bekomen is, ten Kantore van voorn. Notaris te Maarssen en R. C. AFFOURTIT, Bloemist, Maliebaan te Utrecht.

*** Op Maandag den 3^den October 1853, des voormiddags ten elf ure, zal bij inzet, en acht dagen daarna, bij toeslag, te Ysselstein, in *de Moriaan* worden verkocht, eene voor 3 jaren vernieuwde solide HOEPELMAKERIJ, gunstig gelegen aan het vaarwater binnen de Stad Ysselstein, met een groot Erf, ruime Werk- en Bergplaatsen, Welpomp, gekluisde Kelder, en zes Arbeiders-Woningen, te zamen jaarlijks aan huren en steegelden, gemiddeld opleverende *f* 275.

In Percelen. Te aanvaarden 1 Novemb. 1853. Voorts eene overdekte RIJNAAK en goede GRIENDSCHOUW.

Aan den Kooper der *Hoepelmakerij* zullen des verkiezende de noodige relatiën voor het debiet der Hoepels worden aangegeven.

Breeder bij billetten omschreven en nader onderrigt te bekomen ten Kantore van den Notaris IMMINK te Ysselstein.

*** Men is voornemens op Zaturdag den 8sten October 1853, des voormiddags ten 12 ure, in het Logement *het Hof van Holland*, te Muiden, door den Makelaar J. A. VAN DER SPAR, en ten overstaan van den Notaris C. P. DE ROEPER, publiek te verkoopen:

1^e. Een HUIS en ERF, met daarachter gelegen TUINTJE, staande en gelegen te Muiden, bij de Amsterdamsche Poort, Kadestraat, bekend onder Sectie B, N°. 29.

2^e. Een HUIS en ERF, met TUINTJE, staande en gelegen als voren, Kadastraal bekend onder Sectie B, N°. 25.

3^e. Een HUIS en ERF, wordende in drie gedeelten bewoond, staande en gelegen als voren, in de Amsterdamsche en hoek van de Achterstraat, Sectie B, N°. 64, 65 en 66.

De Percelen zijn dagelijks te bezigtigen. De Bewijzen van Eigendom en Veilconditiën zullen 4 dagen vóór en op den Verkoopdag, ten Kantore van genoemden Notaris te Naarden, en Copie der Veilconditien bij genoemden Makelaar te Muiden, ter inzage liggen.

Men is van meening, ingevolge bekomene autorisatie van de Arrondissements-Regtbank te 's Gravenhage, ten overstaan van den Notaris JOHANNES BERVOETS, op Maandag den 17^den October 1853, des namiddags ten vijf ure, in *het Venduhuis der Notarissen*, in de Nobelstraat aldaar, in het openbaar te veilen, en op Maandag den 24sten daaraanvolgende, des avonds ten zeven ure, finaal te verkoopen:

N°. 1. Eene BOUWMANSWONING, gemerkt N°. 39, waarin Stalling voor 8 Koeijen, met eenen Hooiberg, ERVE en BOOMGAARD, drie ENTTUINEN, mitsgaders diverse partijen WEI- en HOOILAND en WATERING, alles staande en gelegen in den Rietveldschen Polder, onder de Gemeente Hazerswoude, aan den Loetweg, op den Kadastralen Legger der Gemeente bekend onder Sectie C, N°s. 833 tot en met 841, 841 *bis*, 858, 858 *bis*, 859 en 860, alles te zamen groot 9 Bunders, 19 Roeden en 40 Ellen, liggende de vijf laatste Nommers, te zamen groot omtrent 5 Bunders, in de Veenderij.

N°. 2. Drie partijen WEI- en HOOILAND met WATERING, gelegen in de Veenderij in voorschreven Rietveldschen Polder, onder de Gemeente Hazerswoude, bij het Kadastrale Plan bekend onder Sectie C, N°s. 1022, 1023, 1024 en 1025, te zamen groot 2 Bunders, 17 Roeden, 35 Ellen.

N°. 3. Drie partijen WEI- en HOOILAND, met WATERING. mede gelegen in de Veenderij, in gemelden Rietveldschen Polder, onder de Gemeente Hazerswoude, bij het Kadastrale Plan bekend onder Sectie C, N°. 367, 368, 369 en 370, te zamen groot 4 Bunders, 62 Roeden, 65 Ellen.

N°. 4. Onderscheidene partijen WEI- en HOOILAND, BOSCH-HAKHOUT en WATERING, alles gelegen in den Oostgeerschen Polder, onder de Gemeente van Hazerswoude, bij het Kadastrale Plan dier Gemeente bekend onder Sectie B, N°s. 615, 622 tot en met 636, 639, 642, 643 en 644, te zamen groot 12 Bunders, 47 Roeden en 59 Ellen.

De Percelen zijn aangeslagen in de Grondlasten, over het jaar 1853, als gebouwd en ongebouwd Eigendom, als volgt: N°. 1 met *f* 46,59½; N°. 2 met *f* 8,55½; N°. 3 met *f* 22,02 en N°. 4 met 46,82; wegens Bundergelden en Binnenlandsche Kosten, gemiddeld, met *f* 2 per Bunder; in het Molengeld N°. 1, voor zoo veel dit niet in de Veenderij ligt met *f* 2,36½ per Bunder, en het overige van dat Perceel en de Percelen N°s. 2 en 3, liggende in de Veenderij, onderworpen aan de bijdrage der Kosten van die Veenderij, terwijl het Perceel N°. 4 over 1851, in het Molengeld, gemiddeld, aangeslagen is geweest tegen *f* 3 per Bunder. De percelen zijn dagelijks te bezigtigen, en wel N°. 1 en 2, op aanwijzing der bruikers van de woning, en N°. 3 en 4 op die der Weduwe *Olierook*, wonende te Hazerswoude. De betaling der Kooppenningen zal moeten geschieden op den 2^den Januarij 1854. Nadere onderrigting te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris J. BERVOETS te 's Gravenhage, alsmede ten Kantore van den Notaris J. W. SCHUURMAN, te Rijswijk.

*** Ten overstaan van M^r. C. DE RANITZ, Notaris te Groningen, zal, ten verzoeke van de Erven wijlen den Hoog-Wel-Geb. Heer B. F. W. Baron VAN WESTERHOLT, Heer van *Hackfort* en *Ter Heyl*, op Maandag den 17^den October 1853, en volgende dagen, telkens des voormiddags te 10 uur, ten Huize van de Wed. *M. J. Juursema*, te Leek, publiek worden geveild:

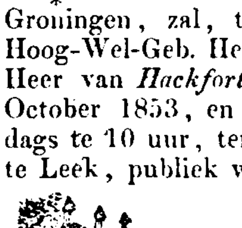

Het uitgestrekte LANDGOED, *de Havezate TER HEYL*, gelegen onder de Gemeente Rhoden, Provincie Drenthe en Gemeente de Leek, Provincie Groningen, ruim een uur van den Straatweg van Groningen naar Leeuwarden en drie uren van eerstgenoemde Stad; bestaande in een zeer goed onderhouden HEERENHUIS met 8 Beneden- en Bovenkamers, benevens eene Zaal, Provisiekamers, Badkamer, Keuken, Kelder, Stallen, Koetshuis en Schuur, Koetsiers- en Tuinmanswoning, ruime BANK in de Kerk te Rhoden, prachtigen TUIN met Druivenkast en uitmuntende Vruchtboomen, riante Vischrijke Waterpartijen, diverse BOERENPLAATSEN en DAGHUURDERSWONINGEN, aanzienlijke BOSSCHEN met Eiken-, Beuken- en Dennenlanen, BOUW- en WEIDELANDEN, VELD- en VEENGRONDEN, doorsneden met Vaarten en Kanalen, die in een onmiddelijk verband staan met het openbaar Vaarwater naar Groningen, Leeuwarden, enz., onvervankelijk ruim 1700 Bunders groot, waardoor of langs ligtelijk de gewenschte Spoorweg van Leeuwarden op Groningen zal gelegd worden.

Het Heerenhuis zal kunnen worden bezigtigd op Maandag den 3^den, Donderdag den 6^den, Maandag den 10^den en Donderdag den 13^den October 1853, telkens van des voormiddags 10 tot des namiddags 4 uur, op Bewijzen van Toegang, te verkrijgen bij den ondergeteekenden Notaris te Groningen, en bij P. KIELSTRA, nagenoemd, tegen betaling van 25 Cts.

De veiling der voorschrevene Goederen zal plaats hebben in Percelen, in verschillende massa's en in generale Massa. De dag en het uur van den Toeslag zal nader worden bekend gemaakt.

De *Catalogus* der Goederen zal op den 1sten October 1853 verkrijgbaar zijn, tegen betaling van 25 Cts., ten Kantore van M^r. C. DE RANITZ, te Groningen, van M^r. W. H. TAAIJ, te Arnhem; van den Heer P. PRAETORIUS, te Amsterdam, en bij P. KIELSTRA, op den Huize *Ter Heyl*, en nadere informatiën bij de beide eerstgenoemde Notarissen; doch alle aanvragen *franco*.

M^r. C. DE RANITZ, Nots.

*** H. A. M. ROELANTS, te Schiedam, debiteert met ongemeen succes:

1. DE KLEINE GEOGRAPHIST, of eerste aanleiding tot de Aardrijkskunde. Een Leer- en Leesboekje voor de middelste klasse der Scholen, in

NOORD-HOLLAND.

Kl. 8°., 82 Pagina's druks .... *f* -,20.

2. DE KLEINE GEOGRAPHIST, of eerste aanleiding tot de Aardrijkskunde. Een Leer- en Leesboekje voor de middelste klasse der Scholen, in

ZUID-HOLLAND.

Kl. 8°., 80 Pagina's druks .... *f* -,20.

Deze werkjes van den Schrijver van *„Onze Woonplaats"* *„Naar Buiten" enz.*, zijn op vele Scholen ingevoerd, en worden gebruikt, bij PUL's *Schoolkaart der Nederlanden, enz.* De onderscheiden beoordeelingen zijn zeer gunstig.

3. C. NANNING. DE OPMERKZAME KINDEREN, of korte en leerzame Verhalen en Zamenspraken, geschikt om eenen goeden leestoon te verkrijgen.

Kl. 8°., 68 Pagina's druks .... *f* -,15.

4. J. W. VAN EEK. DE WERELD. Leesboekje voor de hoogste Afdeeling der laagste klasse.

Kl. 8°., 60 Pagina's druks .... *f* -,15.

5. P. BEST. ZOO GAAT HET IN DE KINDERWERELD. Leesboekje voor de hoogste Afdeeling eener laagste klasse.

Kl. 8°., 64 Pagina's druks .... *f* -,15.

☞ HH. Onderwijzers kunnen op *franco* aanvraag van deze Werkjes, ter kennismaking, een *present-Exemplaar* bekomen.

*** Bij de Boekhandelaars Is. AN. NIJHOFF en ZN., te Arnhem, komt heden van de pers:

I. M^r. Is. AN. NIJHOFF, Bijdragen voor Vaderl. Geschiedenis en Oudheidkunde. 9de Deel, 2de Stuk. Prijs *f* 1,25.

INHOUD: *P. Nijhoff*, De Heeren en Heerlijkheid van Keppel. — Mr. *R. W. Tadama*, het proces van Willem Graaf van den Berg, Stadhouder van Gelderland. — Nijmegen en de Jezuïten in 1555 enz.

NB. *Door het bijdrukken van eenige Bladen, zijn van deze* ***Bijdragen*** *weder enkele complete Exemplaren verkrijgbaar. Zoolang nu de geringe voorraad strekt, worden de* **eerste acht Deelen** *aangeboden:*

VOOR *f* 24,—, IN PLAATS VAN *f* 40,—.

Een Prospectus met inhouds-opgave is in de meeste Boekwinkels kosteloos te bekomen.

II. M^r. L. A. J. W. Bar. SLOET, Bijdragen tot de kennis van Gelderland. II. HET WATER. Prijs *f* -,70.

INHOUD: De Zuiderzee. Gesteldheid der kust. Ontwerpen van indijking. Havens en houtwallen. Havenvuren. Strandvondsten. Visscherij. — Stroomende wateren. Middelbare waterstand op den Rijn, de Waal, den IJssel en de Maas. Breedte en diepte van den waterspiegel. Verval. De Grift en het Griftkanaal. Geldersche vallei. Ontwerpen van verbeterde uitwatering en kanalisatie. De Oude-Rijn. De Oude-IJssel. De Berkel. Ontwerpen van verbetering en bevaarbaarmaking. De Linge. Lingedijken. Lingeschouw. Kanaal van Steenenhoek. Weteringen tusschen Maas en Waal. Waterleiding in Bommelerwaard. Middel ter verbetering.

Van het 1^e Stuk, handelende over Gelderlands Grondgebied en Bodem, *zijn nog Exemplaren verkrijgbaar. De Prijs der beide Afleveringen te zamen is* .... *f* 2,50.

III D^r. L. J. F. JANSSEN, Oudheidkundige Verhandelingen en Mededeelingen. I. Prijs .... *f* 1,80.

INHOUD: Over de beschaving der allervroegste Bewoners van ons Vaderland, afgeleid uit gevonden overblijfselen. — Over *Winckelmann's* vorming als oudheidkundige. — Nieuwste ontdekkingen te Ninivei, Babylon en op andere plaatsen van Assyrië en Babylonië. — Nadere berigten over de Fransche ontdekkingen in Assyrië. — Hilversumsche oudheden (*met eene Plaat*).

*** De onaangenaamheid, de teleurstelling, de onophoudelijke onkosten van het vruchteloose gebruik van Geneesmiddelen wordt thans gelukkig vervangen door het nuttigen van het voedsel

DU BARRY'S REVALENTA ARABICA,

hetwelk door eene aangename en natuurlijke werking op het gestel, langdurige en uitputtende ziekten geneest en voor pijn en zwakte, kracht en gezondheid in de plaats stelt. Onder degenen, welke het genot van het leven daaraan te danken hebben, behooren lieden van alle mogelijke maatschappelijke standen en bedieningen, en het is een bewijs, dat het gevoel van dankbaarheid zeer algemeen is, wanneer wij over de **VIJFTIG DUIZEND** der aldus herstelde lijders openlijk hunne dankbaarheid hooren betuigen voor de weldaden, welke zij daardoor ondervonden. De pair en de geestelijke, de regtsgeleerde en de geneeskundige, de officier ter zee en te land, de koopman, de winkelier en zelfs de schamele handwerksman hebben zich vereenigd in deze eenparige onvergelijkelijke getuigenis. Hunne betuigingen zijn alle in denzelfden geest als die, welke de mededeeling kenmerkt van Mr. Evans Epperel, welke zijnen brief aanvangt met te zeggen: „Voor vele „jaren was ik een martelaar van slechte spijsvertering, zuur, „brandend gevoel in de maag, verstopping en zenuwachtigheid in „zulk een graad, dat ik niet in staat was om alleen in mijne ka„mer te zijn of alleen uit te gaan, daar ik onophoudelijk vervuld „was van eene onbegrijpelijke vrees; ik viel dikwijls in onmagt „en bleef dan omstreeks een half uur bewusteloos. Ik raadpleegde „drie uitmuntende geneesheeren en gebruikte hunne voorschriften „geruimen tijd, maar mijne kwalen vermeerderden slechts onder „hunne behandeling. Uw uitmuntend voedsel, ik verklaar het „met genoegen, bewerkte onmiddelijke beterschap, en ik ben „thans, na het twee weken te hebben gebruikt, een geheel ander „wezen, heb uitmuntenden eetlust, eene zuivere tong, ben bevrijd van het zuur en het branden in de maag, regelmatig in „mijne verrigtingen, terwijl ik van dag tot dag in kracht toeneem. „Mijne zenuwen zijn volkomen gestild, ik geniet een verkwikkenden slaap. Met dankbaarheid jegens u voor dit gelukkig „herstel, blijf ik, enz., enz. Ewans Epperel." Een andere Heer, die, zoo als velen den Heer Du Barry verzocht de lijders naar hem te verwijzen, verklaart met betuiging van erkentelijkheid: „Ik heb mij overtuigd, dat uw onvergelijkelijk voedsel een onfeilbaar voorbehoedmiddel is voor de jicht." De Dames zijn even uitbundig in hunne lofuitingen. Miss M'Lelland betuigt haren dank voor het herstel van slechte spijsvertering en hardlijvigheid, waaraan zij vele jaren geleden heeft. Miss M., houdt het meel van Du Barry voor een hoogst onschatbaar voedsel voor zieke lijke menschen, daar het uitermate voedzaam is, versterkend en verkwikkend, en zij zal er zich een genoegen uit maken, om het hare vrienden aan te raden." Hetgeen kranken het meest behoeven, is de zekerheid, dat het hun aanbevolen middel volkomen in staat is, om hun verligting te verschaffen, dat zij niet meer eene treurige aaneenschakeling behoeven te ondergaan van pogingen tot herstel en teleurstellingen, zoo als zij zoo dikwijls gedaan hebben. Deze zekerheid bezitten zij nu en het is geene overdrevenheid, wanneer wij vast vertrouwen, dat dit eerlang door millioenen gestaafd zal worden. Voor verdere bijzonderheden verwijzen wij onze lezers naar de aankondiging van de HH. Barry Du Barry & C°., in onze dagbladen.

Een, als Gezondheid bevorderend Voedsel is in deze dagen dubbeld aanbevelenswaardig. (9/30 53.)

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN